

NHỚ MẸ HIỀN THÁNG BẢY MƯA NGÂU

(Nhật Ký).

I.

San Jose, Oct. 21/1016, thứ Sáu, 3:45 PM.

Trong giấc ngủ chập chờn lúc gần chiều, *thấy Âu Cơ tự dưng mở cửa trước vào nhà, tóc búi gọn lên; tôi ngạc nhiên, tự nhủ “Chắc Âu Cơ vừa trở về từ Dalat?”*, nhưng vẫn im lặng không hỏi.

Thấy nó cười mỉm mỉm rồi đến nhòm ngòai trước tôi, mặt úp trên gối mẹ, mái tóc chấy dài trông rất đẹp.

Tôi cúi mình, ngửi mùi tóc thơm quen thuộc, như dạo rất xa về trước... Và tỉnh giậy, bàng hoàng cả con người.

Xác thân rời rã, thần trí mơ màng, đầu óc chỉ quay cuồng theo những kỷ niệm về Mẹ. Ít hôm nữa là ngày giỗ năm thứ Hai của Mẹ. Mọi cái gì tồi tệ từng làm ra thối trước, mọi câu nói nát lòng từng thốt với Mẹ thối xưa, chiều nay hiện về rõ ràng từng chút...

Lại hiểu ra (hơn lúc nào từ trước từng hiểu) tâm lòng Mẹ luôn khắc khoải theo tôi khi còn sống (như bây giờ tôi đang khắc khoải theo Âu Cơ ở Dalat xa). Đúng là đang nhận quả báo!

Đứng lên thấp nhang, thì thầm với Mẹ mà nước mắt chực ứa:

"Xin Mẹ tha thứ tất cả những gì con đã làm khổ Mẹ. Mãi mãi và mãi mãi, con vẫn là đứa con nhỏ dại rất cần đến Mẹ. Xin trở về ban cho con nghị lực, giúp con vượt qua hết mọi khổ đau trong hiện tại hôm nay."

Tự hỏi, trên đời có mấy ai sống mà KHÔNG với lòng hối hận theo mẹ mình, dù chút nhỏ?

Trong các đứa con của Mẹ, chắc hẳn chỉ tôi là đứa **làm khổ Mẹ nhất?** Nên giờ đây phải sống suốt đời theo lòng hối hận xiết bao vì tất cả mọi lỗi lầm đã gây ra với Mẹ trước kia.

II.

San Jose, Oct 16/2016.

Nhớ lại, dạo cuối năm 2008, vẫn thường nhờ anh Đức (thuê căn phòng sau vườn), ra tiệm mượn các bộ phim Bao Công, phim Tàu mang về cho Mẹ. Cũng rủ Âu Cơ cùng xem với Bà, còn tôi làm việc ngay cái bàn cạnh đó.

Một bữa, đang ngồi tìm các vé phi cơ trên mạng, tôi quay hỏi Mẹ:

"Mẹ có muốn đi VN mùa hè tới không?"

Mẹ đáp liền trong vẻ rất hứng thú:

"Đi!"

Thế là đặt ngay ba vé cho ba bà cháu. (Về sau trả lại hết vì biến cố nhà cửa năm 2009, mất gần 1.200 USD tiền phạt của hãng China Airlines).

Lại cũng nghe Mẹ nói:

"Mẹ xin từ đây, cho Mẹ sống cạnh con và Âu Cơ đến ngày nhắm mắt."

Tôi gạt vôi đi mà lòng xúc cảm ghê gớm theo lời nài xin như trẻ thơ ấy:

"Con đã nguyện sẽ ở cạnh Mẹ suốt đời mà!"

Trước nay tôi vẫn có thói quen bói Xuân bằng một đoạn phim hoặc một tác phẩm văn chương đọc trong đêm Ba Mươi Tết.

Ngày 30 Tết (cuối năm Mậu Tý 2008), ba bà cháu đang ngồi xem một phim Bao Công, chờ cái đoạn sẽ diễn ra **đúng ngay** lúc giao thừa, xem đời mình sẽ ra sao, luận theo hình ảnh ấy? Nào dè khi tiếng pháo nhà ai đó vừa nổ vang thì cũng là lúc trên màn ảnh xảy ra cái cảnh khóc lóc biệt ly giữa hai nhân vật trong truyện.

Tôi thốt lạng người lo sợ. Tự hỏi: *"Điềm gì đây cho năm Kỷ Sửu 2009 sẽ đến ngay giao thừa lúc này?"*

Y như rằng, khác hẳn với năm Mậu Tý 2008 hứng khởi bao nhiêu, ngay từ đầu năm Kỷ Sửu 2009 đã thấy bầy nhiều u ám. Kết quả là vào tháng 9/2009 dương lịch, con suy thoái kinh tế xảy ra trên toàn thế giới; tại nước Mỹ, nạn bong bóng địa ốc vỡ khiến vô số căn nhà bị ngân hàng tịch thu.

Hoàn cảnh tôi cũng "gần như rơi vào" cái nạn ấy. (Giờ đây nhớ lại, vẫn cứ rùng mình run rẩy!)

Phải vượt qua biết bao khó khăn (tưởng chừng quy ngã) mà chỉ mỗi Mẹ và Âu Cơ hiện hữu cạnh bên chia xẻ, tôi mới giữ được căn nhà... Dù vậy cái ám ảnh "mất nhà" cứ nằm hoài trong óc. Thế là đi ra các Super Market hỏi xin vô số thùng giấy; đem về, tôi lọc lựa rồi xếp hàng chục ngàn cuốn sách quý bỏ vào các thùng, trái tim nặng nề, đầu óc u ám theo ý nghĩ: *"Nếu có phải lần nữa rơi vào tình trạng mất nhà thì đây sẽ là những thứ ưu tiên tôi có thể mang theo."*

Ba tháng sau, **mùa Noel 2009**, đưa Mẹ xuống chơi nhà em gái Kiều My ở Santa Ana.

Một đêm đã quá nửa khuya, từ lầu hai, tôi là người đầu tiên nghe tiếng Mẹ rên rỉ.

Chạy xuống, thấy Mẹ đang ngồi ôm ngực, vẻ rất đau đớn. Gọi cấp cứu đưa vào bệnh viện. Các bác sĩ quyết định phải mổ tim cho Mẹ ngay.

Về sau nghĩ lại mọi chuyện, tôi cho rằng: "*Chính cái tâm lý “**trường sẽ bị bỏ rơi**” đã tạo nên cơn hốt hoảng và kết quả là cú mổ tim như vậy.*"

Hôm nay (**Oct. 16/2016**, gần đúng 7 năm qua rồi kể từ lần mổ tim ấy) Mẹ đã là người thiên cổ, chắc hiểu rất rõ rằng: "Ngay khi mang ý nghĩ chạy trốn một lần mất nhà khác qua hành động ngồi sắp xếp cả trăm thùng sách, tôi vẫn luôn nghĩ **Mẹ là cuốn sách quý báu đầu tiên** (sau cây đàn violon gia bảo của Cha) tôi không bao giờ muốn rời xa dù có phải mất nhà để sống đời homeless hoặc đi đến tận đâu."

III.

Sau lễ Thanksgiving **2014**, Mẹ qua đời tại nhà, trên tay tôi.

Đưa vào bệnh viện, chuyển xuống nhà xác lưu lại đó 10 ngày, chúng tôi mới được báo tin đến nhận xác về.

Buổi sáng làm lễ khâm liệm ở một nhà quàn tại San Jose, nhìn Mẹ nằm im trong áo quan, tôi không khóc được.

Hai tay xuôi, trên mặt Mẹ không còn nét khắc khoải đau buồn như từ xưa, hoặc chí ít là 20 năm cuối đời sống cạnh tôi ở Mỹ, tôi vẫn bắt gặp.

Hai mươi năm, tôi chưa hề thấy tình Hoài Hương nổi lên trên Mẹ. Có lần tôi nói với Mẹ:

“Người già nào cũng thích đi VN, chỉ trừ ra Mẹ.”

Mẹ trả lời: *“**Quê hương bây giờ là các đứa con. Nơi nào con cái lưu trú thì với Mẹ, đó chính là quê hương!**”*

(Lạ lùng, nhưng đơn giản và có phần hữu lý với ý tưởng vừa nêu của những người già đang sống đời đất khách!)

Vậy mà chính ngay trên cái *“**quê hương nhất thời đó**”*, (thật tội nghiệp!) Mẹ lại lần nữa chứng kiến cảnh nôi da xáo thịt giữa hai đứa con bên trời Tây.

Buổi sáng đứng trước quan tài Mẹ, các đứa con từ bốn phương trời đổ về cũng chẳng ai ứa lệ. (Tiếng khóc âm thầm chảy ngược vào tim có lẽ mang nhiều ý nghĩa giá trị hơn tiếng khóc từ môi từ mắt tuôn ra?)

IV.

Trên nghĩa địa ở vùng Oakland, cách xa San Jose một tiếng lái xe, khi đem xác Mẹ đến nơi thì trời đã quá trưa. Những thủ tục cho một lễ hỏa thiêu diễn ra tuần tự. Quan tài lại được mở nắp. Mẹ nằm như đang ngủ, vẻ rất bình yên, một bên mép ứa ra chất gì màu đỏ. (Về sau, tôi thì bảo là *máu uất*, còn Kiều Mỹ bảo là *vôi ăn trầu*. Mẹ vốn là người ghiền cau trầu!)

45 phút làm lễ. Tiếng tụng kinh đều đều từ máy vang lên.

Khuôn mặt những đứa con (từ Pháp, từ Bỉ và ở Mỹ, thêm bà chị cả cùng cha ở Goergia) và ba đứa cháu ngoại (từ VN, Santa Ana và Washington DC) vẫn không phô bày xúc cảm.

Không có gì nói lên về chộn rộn thúc bách của một sự kiện đậm đà mang ý nghĩa LẦN CUỐI như tôi từng thấy ở các buổi lễ đưa tang nói chung.

Đôi mắt đứa em trai từ Belgique bay sang trầm xuống một cách khó hiểu. (Cậu là người được Mẹ thương nhất nhưng cũng là người hay cãi lại Mẹ nhất!)

Tiếng điện thoại trong túi ông anh lớn đột nhiên vang lên. Cú gọi của đứa em gái ở Bruxelles, người duy nhất vắng mặt, được ông anh áp sát vào tai Mẹ. Tiếng thì thầm pha lẫn tiếng khóc, chẳng ai bên ngoài được nghe đứa em nói gì với Mẹ lần cuối cùng.

Nhân viên nhà quản báo cho hay đã đến giờ đóng nắp áo quan; lần lượt từng người cởi mảnh khăn tang trên đầu bỏ vào quan tài Mẹ.

(Nhớ lại lời Kiều My dặn lúc sáng: “*Khi cởi khăn tang, chị phải vuốt cho thẳng, coi như rũ nợ với người đã chết để không gặp lại*”, tôi cứ để nguyên vòng đã quấn và cột trên đầu, bỏ vào áo quan. Xong, cởi cái áo khoác đang mặc, bỏ luôn vào đó, miệng thì thầm với Mẹ: “*Kiếp sau con muốn gặp lại, làm con của Mẹ. Cái áo này mang hơi hướm con, xin theo Mẹ, đắp linh hồn Mẹ ở thế giới bên kia.*”

Ông anh lớn tự nguyện là người bấm nút đẩy quan tài Mẹ vào lò thiêu.

Vĩnh biệt!

V.

Gần năm năm mất Mẹ mới cảm nghiệm được rõ ràng “*thế nào là hạnh phúc*” khi còn có Mẹ bên cạnh.

Năm năm, tôi như người mất bóng, đi giữa cuộc đời mà chân nặng nề tênh.

Sống đến ngàn này, đau đớn đã quá nhiều rồi, nước mắt chảy ngược vào tim vô số tháng ngày rồi, vậy mà hai giọt lệ lúc nào cũng chực ứa ra mỗi khi nhớ lại buổi chiều âm u trên nhà quản Oakland, đợi hai tiếng đồng hồ để nhận lại tro cốt Mẹ.

Trên một băng đá trước nhà mồ, đối diện những hàng mộ thẳng tắp, tôi ngồi lặng câm, ngắm nhìn toàn thể cảnh sắc chung quanh.

Đẹp quá! Hệt như tranh vẽ! Các hàng dương liễu cao vờn đong đưa trong gió lạnh cuối tháng Mười Một; các mái nhà màu đen xám hình thù xinh xắn theo kiến trúc Tây phương; cái lò thiêu có những cột khói vươn cao ngạo nghễ; bầu trời xám xịt màu tang tóc.

Nửa tiếng mới đây, xong buổi lễ, tôi và Âu Cơ lang thang giữa các hàng thẳng tắp màu trắng, tò mò đọc những lời ghi trên các tấm bia đá. Có rất nhiều người chết trẻ, 25, 27 tuổi, thời Đệ II Thế Chiến. Hình như đây là nghĩa trang dành riêng cho lính? Nghe có cái gì thật buồn bao phủ không gian khi hình dung lại các người lính Đồng Minh trong bộ phim Band of Brothers thưở nào mỗi đêm vẫn xem cùng Âu Cơ.

Tôi ngẩn ngơ nhìn ngắm...

Nhớ thật lâu rồi, khi đọc về nghĩa địa Père Lachaise ở Paris, tôi rất thích thú.

Tưởng tượng, trong không gian rộng 44 mẫu, khởi xây từ năm 1804, tọa lạc ở vùng đông bắc Paris, nơi dung thân cuối cùng của các con người nổi tiếng thế giới, các nhà văn, nghệ sĩ, triết gia, họa sĩ, nhà làm nghệ thuật, tư tưởng gia, chính trị gia..., một thế giới sinh động vẫn còn tiếp diễn.

Tưởng tượng, các cuộc hội luận văn chương thi ca, các trường phái âm nhạc, nghệ thuật của người đã chết vẫn còn khai diễn hằng đêm tại nghĩa trang...

Trong Cõi Chết (ở Père Lachaise) vẫn còn Sự Sống. Trong cõi Hư Vô vẫn thấy ghi đậm dấu ấn sáng tạo của những bậc tài hoa sống cách đây hơn hai trăm năm.

Nhìn lại nghĩa trang Oakland ở California này, thấy quang cảnh dù đẹp nhưng rõ ràng không đậm nét “vui tươi” như Père Lachaise qua tranh ảnh.

Trong óc lại tưởng nhanh đến Nghĩa Trang Quân Đội Biên Hòa từng một lần đến viếng quan tài anh Thuận Văn Chàng.

Nơi xa kia của quê hương biên biệt, những người chết trận VNCH không được vinh danh như các nhà văn nghệ sĩ... lớn ở Père Lachaise đã đành, lại cũng không được như ở đây với các quân nhân đã nằm xuống thời Đệ II Thế Chiến.

Có cái gì thật xót xa thương cảm dâng lên nơi đầu cỏ hòng. Mây trên trời cũng dường rung rung ngân lệ. Buổi xế chiều xám xịt, những hạt mưa lác rắc rơi xuống nghĩa trang, y hệt tiếng lòng tôi đang khóc cái chết Mẹ hiền và khóc cả cho cái chết của bà mẹ Âu Cơ.

Tro cốt Mẹ hiền, chốc nữa đây chúng tôi sẽ nhận.

Còn tro cốt bà mẹ Âu Cơ, biết mai này trôi giạt về đâu?

Trần Thị Bông Giấy.
(Bài viết xong tại San Jose, thứ sáu Aug. 23/2019 12:30 khuya).

[]

